

Een leesbare brief

*Evangelisatie
in het dagelijks leven*

Een leesbare brief

Evangelisatie in het dagelijks leven

Een uitgave van het Deputaatschap Evangelisatie van de Gereformeerde Gemeenten

Inhouds- opgave

1	<i>Waarom deze brochure?</i>	6
2	<i>Opdracht voor de kerk</i>	8
3	<i>Getuigen in de Bijbel</i>	10
4	<i>Evangelisatie: de ander zien</i>	14
5	<i>Evangeliseren. Hoe doe je dat?</i>	18
6	<i>Evangelisatie met woorden</i>	24
7	<i>Evangeliserend Bijbellesen</i>	28
8	<i>Verder lezen</i>	32

Waarom deze brochure?

Misschien heb je het ook weleens meegemaakt. Tijdens een kort gesprek met een onchristelijke collega zegt hij opeens: 'Jij bent toch christen? Geloof je dat echt nog, dat God bestaat?' Koortsachtig denk je na: wat moet je zeggen?

Paulus schrijft in 2 Korinthe 3:3 over een leesbare brief van Christus. Bekend en gelezen van alle mensen. Maar bovenstaand voorbeeld laat zien dat we het vaak niet gemakkelijk vinden om in het dagelijks leven iets te vertellen van het Evangelie. Wat moet je zeggen als mensen vragen stellen over het geloof? Moet je niet veel meer door je daden getuigen? Waarom zou je eigenlijk evangeliseren, is dat niet een taak voor evangelisten en predikanten?

Dit is slechts een greep uit de vragen die we kunnen hebben als we nadenken over evangelisatie. Met deze brochure willen we gemeenteleden een aantal praktische handvatten aanreiken voor vragen over evangelisatie. Het doel van deze brochure is het ondersteunen van gemeenteleden bij het uitdragen van Gods Woord in het leven van alledag, in de eigen omgeving.

De brochure bestaat uit vier delen.

Hoofdstuk twee en drie bieden bezinning over de Bijbelse opdracht voor evangelisatie.

Hoofdstuk vier geeft een korte beschrijving van de context waarin evangelisatie plaatsvindt.

De hoofdstukken vijf, zes en zeven gaan in op de vraag hoe je Gods Woord door kunt geven.

Tot slot staat er in hoofdstuk acht beschreven waar je meer informatie kunt vinden over de onderwerpen uit deze brochure.

Getuigen in de Bijbel.

Het woord dat in de Bijbel voor getuigen van het Evangelie gebruikt wordt is het Griekse woord martureo. Dit woord zie je terug in het woord martelaar. Martelaren waren getuige van het Evangelie en daarom werden ze gedood. In hun sterven getuigden ze van het Evangelie. Velen kwamen door hun getuigenis tot geloof.

2.

Opdracht voor de kerk

In zondag 21 van de Heidelbergse Catechismus wordt gevraagd wat wij geloven van de heilige algemene christelijke kerk.

HC ZONDAG 21, VRAAG
54: WAT GELOOFT GIJ VAN
DE HEILIGE ALGEMENE
CHRISTELIJKE KERK?

DAT DE ZONE GODS UIT HET GANSE MENSELIJKE GESLACHT ZICH EEN GEMEENTE, TOT HET EEUWIGE LEVEN UITVERKOREN, DOOR ZIJN GEEST EN WOORD, IN ENIGHEID DES WAREN GELOOFS, VAN DEN BEGINNE DER WERELD TOT AAN HET EINDE, VERGADERT, BESCHERMT EN ONDERHOUDT; EN DAT IK DAARVAN EEN LEVEND LIDMAAT BEN, EN EEUWIG ZAL BLIJVEN.

God heeft heel de wereld geschapen. Hij is de Schepper en Onderhouder van alle mensen en Hij heeft er recht op om door iedereen gediend te worden. Alle mensen, zowel binnen als buiten de kerk, zijn zondaren die God van nature niet dienen. Toch roept God door Christus, zolang de wereld bestaat, uit die hele zondige mensheid een gemeente bijeen die Hem zal dienen. Deze gemeente ontstaat door het werk van God, waarbij Hij vaak wel mensen gebruikt. Maar het is niet ons initiatief, het is Gods initiatief. Het is dus ook niet onze zending of onze evangelisatie, maar Gods zending: Missio Dei.

Verkiezing is hart van evangelisatie

De inhoud van Gods zending is de verkiezing van mensen tot de zaligheid. Wie er verkozen zijn is voor ons verborgen. Maar God roept mensen door de verkondiging van het Evangelie, door Zijn Woord en Zijn Heilige Geest. Hij werkt wedergeboorte, geloof en bekering. Dat Woord is niet verborgen voor ons en daar mogen, sterker nog: daar moeten we van getuigen.

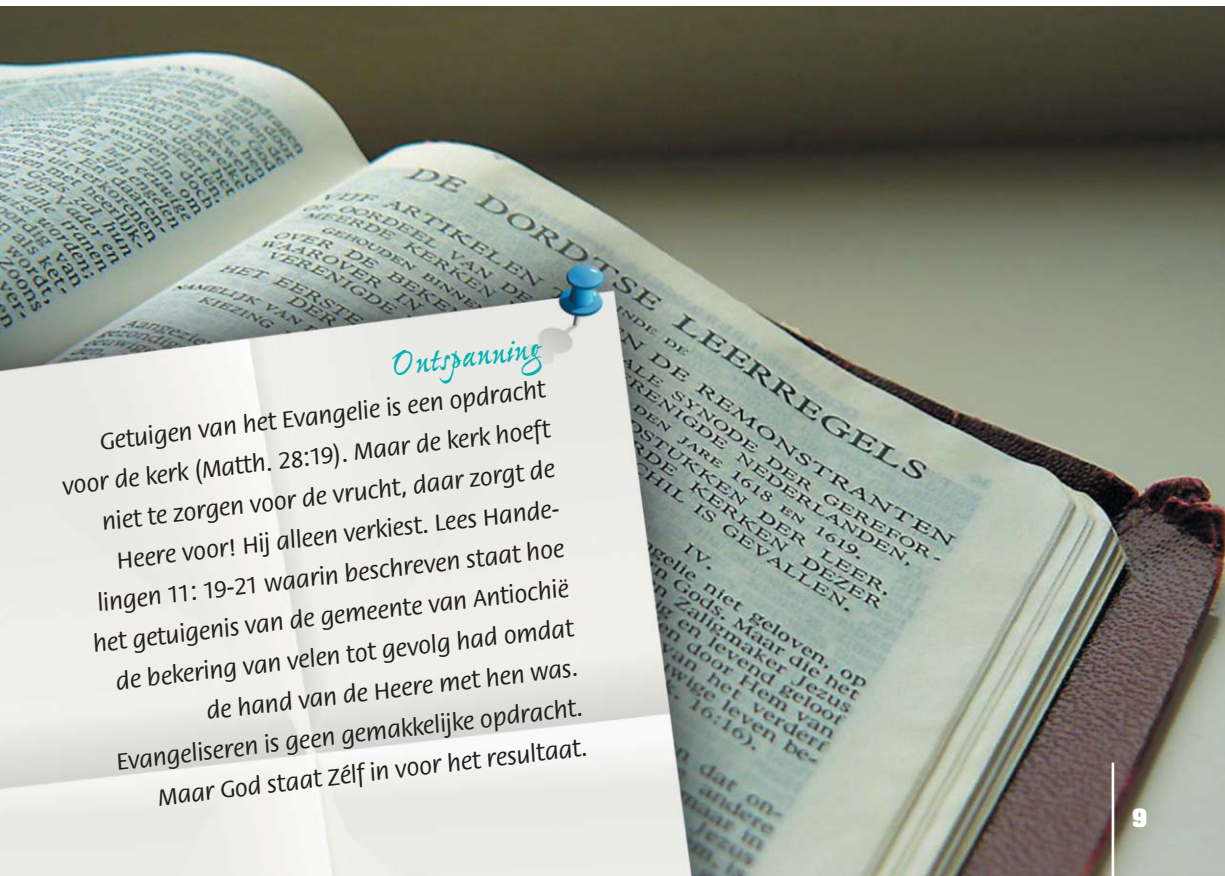
De leer van de verkiezing is het hart van de Bijbelse leer, en daarmee ook het hart van zending en evangelisatie. Niemand komt namelijk uit zichzelf naar God toe. Juist omdat de Heere Zelf mensen verkoos, heeft evangelisatie zin!

Roeping voor de gemeente

In de Dordtse leerregels belijdt de kerk dat wij mensen zondaars zijn en dat we bekering nodig hebben. De Heere had de hele mensheid in de verlorenheid kunnen laten, maar in plaats daarvan heeft Hij Zijn Zoon gezonden. De wereld kent Christus echter niet. Om Hem bekend te maken zendt God verkondigers van het Evangelie. Christus Zelf heeft Zijn kerk de opdracht gegeven om uit te gaan en alle volken het Evangelie te verkondigen in woord en daad (Matth.28, Luk.24). Door Gods roeping vergadert God Zich een gemeente. Daarvoor wil Hij de verkondiging door de kerk gebruiken. Gods handelen mogen we dus niet losmaken van de roeping voor de gemeente. Dat betekent aan de ene kant dat we niet mogen denken dat de zaligheid van zondaren van ons afhankelijk is. Maar aan de andere kant past een lijdelijke houding ons niet. De kerk heeft een verantwoordelijkheid. God wil in het vergaderen van de uitverkorenen de gemeente inschakelen. Opdat uiteindelijk, alleen door Zijn genade, een grote menigte van mensen uit alle volken Hem zal dienen (Openb. 7:9).

LEESTIP: 'GIJ ZULT MIJN GETUIGEN ZIJN' J.H. VAN DOLEWEERD (RED.) & 'DAUW OP DE AARDE' - DR. J.H. VAN DOLEWEERD

Ontzanning

Getuigen van het Evangelie is een opdracht voor de kerk (Matth. 28:19). Maar de kerk hoeft niet te zorgen voor de vrucht, daar zorgt de Heere voor! Hij alleen verkiest. Lees Handelingen 11: 19-21 waarin beschreven staat hoe het getuigenis van de gemeente van Antiochië de bekering van velen tot gevolg had omdat de hand van de Heere met hen was. Evangeliseren is geen gemakkelijke opdracht. Maar God staat Zelf in voor het resultaat.

3.

Getuigen in de Bijbel

En de Schrift, te voren ziende, dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft te voren aan Abraham het Evangelie verkondigd, zeggende: In u zullen al de volken gezegend worden (Gal. 3:8).

Oude Testament

God verkiest een gemeente uit de hele mensheid en gebruikt hiervoor het getuigenis van Zijn volk. Dat is een rode lijn die telkens weer terugkomt in de Bijbel. In het Oude Testament is Gods verlossing vooral gericht op het volk Israël. Maar als Abraham geroepen wordt, dan krijgt hij de belofte dat zijn Zaad tot zegen zal zijn voor alle volken. Ook in Jesaja wordt gesproken over het heil dat Israël zal brengen tot de volken. De rol van Gods volk in de verlossing voor alle volken wordt in het Oude Testament al zichtbaar in een aantal geschiedenissen. Bijvoorbeeld de geschiedenis van Naäman de Syriër, die door zijn dienstmeisje de God van Israël gaat dienen. En Ruth, die door haar schoonmoeder de God van Israël leert kennen. In het Oude Testament laat de Heere zien dat het Zijn gewone weg is om de volken te verlossen, door middel van Zijn volk, het volk Israël.

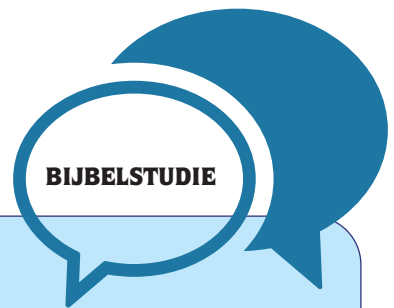
Nieuwe Testament

In het Nieuwe Testament lezen we dat God Zijn Zoon zond, om verlossing te brengen voor al de volken (Luk. 2:31). Johannes kwam als een getuigenis, om van het Licht te getuigen (Joh. 1:7,8). Tijdens Zijn leven getuigt Christus met woorden en daden. Hij getuigt tot Israël, maar ook tot degenen die buiten het volk staan zoals de Samaritaanse vrouw (Joh. 4). Hij getuigt niet alleen Zelf, maar ook zendt Hij Zijn volgelingen uit om van Hem te getuigen (Luk. 10). Nadat Hij gestorven is en weer is opgestaan, geeft Hij aan Zijn apostelen de opdracht om uit te gaan en om van Hem te getuigen. Na de uitstorting van de Heilige Geest gebeurt dat ook. Petrus getuigt op de Pinksterdag en drieduizend mensen komen tot bekering. De gemeente die ontstaat getuigt door volharding, eensgezindheid, verheuging en eenvoudigheid van het hart. Velen komen tot bekering (Hand. 2). Stefanus getuigt voor de Joden die hem ter dood brengen (Hand. 7). En in de vervolging die daarna ontstaat zijn de christenen een getuigenis, die zorgt voor een snelle groei van het aantal gemeenten (Hand. 8:4).

Eerst zijn deze getuigenissen vooral gericht tot Joden, maar later ook tot heidenen, van de rijke purperverkoopster Lydia tot de ruwe stokbewaarder en van Simon de tovenaars tot de wijsgeren op de Areopagus. De ene keer wordt het getuigenis van het Evangelie gezegd en komen mensen tot bekering, een andere keer niet. Maar wat het resultaat ook is, evangeliseren is een taak die hoort bij de christelijke gemeente en bij iedere christen. Zoals de apostel Petrus daartoe oproept als hij schrijft: 'Maar heiligt God, den Heere, in uw harten; en zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is, met zachtmoedigheid en vreze.' (1 Petr. 3:15).

Bijbelstudie

Lees het Bijbelgedeelte en de samenvatting hieronder. Denk na over de onderstaande vragen, of bespreek ze met elkaar in een groep.

Markus 5: 15-20

15 En zij kwamen tot Jezus, en zagen den bezetene zittende, en gekleed, en wel bij zijn verstand, namelijk die het legioen gehad had, en zij werden bevreesd.

16 En die het gezien hadden, vertelden hun, wat den bezetene geschied was, en ook van de zwijnen.

17 En zij begonnen Hem te bidden, dat Hij van hun landpalen wegging.

18 En als Hij in het schip ging, bad Hem degene, die bezeten was geweest, dat hij met Hem mocht zijn.

19 Doch Jezus liet hem dat niet toe, maar zeide tot hem: Ga heen naar uw huis tot de uwen, en boodschap hun, wat grote dingen u de Heere gedaan heeft, en hoe Hij Zich uwer ontfermd heeft.

20 En hij ging heen, en begon te verkondigen in het land van Dekapolis, wat grote dingen hem Jezus gedaan had; en zij verwonderden zich allen.

Bijbelstudie:

Als de Heere Jezus in Gadara (buiten het Joodse land) komt, ontmoet Hij een man die bezeten is van vele duivelen. Deze man is niet alleen onrein door de duivelen, maar ook door het verkeren tussen de graven. Dit terrein is in de macht van de boze geesten, maar de Heere Jezus gebiedt de duivelen de man met rust te laten en ze kunnen niet anders dan gehoorzamen. Op hun vraag mogen de duivelen bezit nemen van een kudde varkens. De varkens worden door de duivelen gedood in het meer. De varkenshoeders vluchten en ze vertellen overal wat er gebeurd is. Als de dorpelingen komen kijken zien ze tot hun grote verbazing dat de geesteszieke man genezen is. Ze krijgen een nauwkeurig verslag van de ooggetuigen, maar toch zijn ze niet blij. Ze worden bang en smeken de Heere Jezus om weg te gaan. Hij is niet meer welkom. Het verlies van de varkens bracht immers een financiële crisis. De genezen man smeekt de Heere Jezus of hij met Hem mee mag. Maar hij krijgt geen toestemming. De Heere Jezus is niet meer welkom in Gadara, maar deze man krijgt de taak om aan zijn familie en buren te vertellen wat de Heere gedaan heeft. Zijn getuigenis heeft tot resultaat dat allen zich verwonderen over wat de Heere Jezus gedaan heeft.

VRAGEN

1. In dit gedeelte wordt drie keer een getuigenis gegeven: door de duivelen, door de ooggetuigen en door de Gadareense man. Wat zijn overeenkomsten en verschillen tussen deze getuigenissen?
2. Lees nog eens het getuigenis van de Gadareense man, die van de Heere Jezus getuigt. Hoe zou jouw getuigenis van de Heere Jezus eruitzien? Probeer in eigen woorden weer te geven wat je van Hem zou willen zeggen tot anderen.
3. De Heere Jezus vertrekt naar een andere plaats en geeft de Gadareense man de taak om te getuigen. Waarom preekt de Heere Jezus niet Zelf in deze omgeving?
4. Hoe werkt God (lees eventueel nog eens hoofdstuk 2)? Wat is de taak van gemeente in het getuigen? Hoe is God daarbij betrokken?

VERDER LEZEN LEES OOK EENS HOE IN HET OUDE TESTAMENT VAN DE HEERE GETUIGD WORDT.

LEES BIJVOORBEELD OVER NAAMAN (2 KON. 5), DANIEL (DAN. 1), JOZEF (GEN. 39)

LEES
DE
BIJBEL
HET
BOEK
VOOR U

LIJNBANGGRACH
CENTRAAL

Hair
look

HAARMODE

4.

Evangelisatie: de ander zien

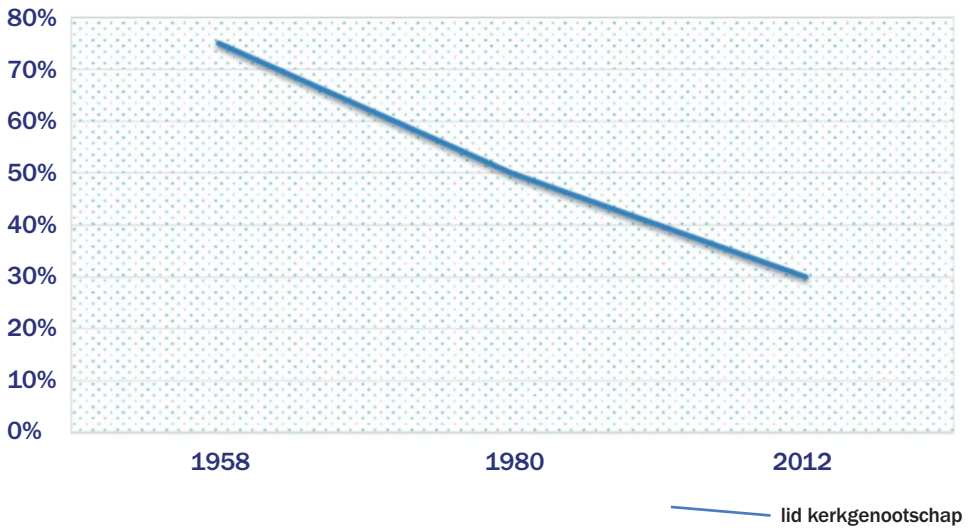
Zien en gezien worden

In sociaal opzicht is hij een buitenstaander, enerzijds benijd, anderzijds veracht. Zachéüs klimt in een boom. Hij wil Jezus zien, maar zelf hoeft hij niet gezien te worden. Zien en gezien worden, dat is van belang in het leven met onze naaste. Worden wij gezien en zien we de ander? En beseffen we ook te leven in het zicht van God, Die alles ziet? Hoe kijken we naar de mensen om ons heen? Of 'bekijken' we die mensen met een blik waarin vaak een oordeel ligt? Hoe liet Zachéüs zich zien? Hij wilde Jezus zien. Maar verlangde hij er ook naar om gezien te worden? Op het moment dat Jezus onder de boom staat kijkt Hij omhoog, ziet hem en roept hem. Vanaf dat moment verandert alles in zijn leven. Zijn huis, zijn hart en zijn handen gaan open. Er komt een houding van geven in plaats van een houding van nemen. En dat allemaal omdat Jezus hem heeft gezien.

De Heere Jezus roept Zachéüs op een andere manier dan Mattheüs. Zijn gesprek met de Samaritaanse vrouw verloopt heel anders dan het gesprek met de blindgeborene. De Heere Jezus kijkt eerst wie Hij voor Zich heeft voordat Hij spreekt. Zo is het ook in evangelisatie-contacten belangrijk om de ander te zien, voordat het Evangelie ter sprake komt. 'Zien' gaat veel verder dan 'kijken naar'. Zien is het ontmoeten van de ander als een uniek, geschapen medemens. Zien is ook oog hebben voor de wereld waarin de ander leeft.

Wij leven in een post-christelijke cultuur, een cultuur die niet meer christelijk is. In 1958 was nog driekwart van de bevolking lid van een kerk, in 1980 nog 50% en inmiddels is dat percentage gedaald tot onder de 30%. Dat betekent voor velen van ons dat we regelmatig met mensen in aanraking komen die geen lid zijn van een kerk. De oudere generatie heeft veelal negatieve gevoelens bij de kerk, jongeren staan vaak wat neutraler ten opzichte van het christelijk geloof. Steeds minder mensen weten wat het Evangelie inhoudt.

LID KERKGENOOTSCHAP

Bron: 'Geloven binnen en buiten verband, SCP, J.J.M de Hart, 2014'

In onze Nederlandse, post-christelijke samenleving is een aantal waarden erg belangrijk. De cultuur is erg **ik-gericht**. De moderne Nederlander is vooral met zichzelf bezig, met zijn levensproject dat vooral uit genieten bestaat. Alle denken en handelen wordt gelegd langs de 'meetlat van het eigen ik'. Mensen stellen hun eigen waarheid samen, **gezag is taboe**. Waarden en normen worden wel belangrijk gevonden, maar dan vooral voor de ander. Mensen communiceren steeds meer via 'social media'. Dit heeft veel **vluchtige relaties** en oppervlakkigheid tot gevolg. Diepgaande relaties ontbreken steeds vaker en eenzaamheid is een groeiend probleem. De Westerse samenleving wordt steeds meer een multiculturele samenleving. Er is een **veelheid aan meningen**, overtuigingen en religies. Al deze opvattingen worden in zekere mate geaccepteerd, maar de waarheid van Gods Woord niet. Tot slot zijn we erg gericht op ervaring en beleving. **Materialisme** overheerst; geld bepaalt vaak de status en geeft de mogelijkheid voor nieuwe ervaringen en dus voor meer geluk. Het leven wordt gezien als **maakbaar**.

Bovenstaande kenmerken van deze tijd gelden overigens niet alleen voor mensen buiten de kerk, maar ook voor ons kerkmensen. Hoe vaak zijn we ook in de kerk gericht op geld en goed, ten diepste op onszelf? En hoe vaak vinden wij het niet moeilijk om het gezag van Gods Woord te erkennen? Ook wij ademen de tijdgeest in.

Toch liggen in bovenstaande opsomming ook mogelijkheden voor ons als kerkleden. Als het goed is geldt namelijk voor de gemeente 'Gij geheel anders'. Niet ik-gericht, maar gericht op elkaar, zowel binnen als buiten de gemeente. De vraag is: zien wij de mensen om ons heen? En zijn we bereid er voor die ander te zijn? Het aangaan van vertrouwensrelaties is daarbij belangrijk. In deze relaties kun je iets laten zien van wat het Evangelie in je leven betekent. Dat, als het goed is, Gods Woord gezag heeft in jouw leven. In de dingen die je doet en zegt. Hiervoor is het hebben en leggen van persoonlijke relaties cruciaal. Betrouwbaar zijn met een innerlijke houding van warmte en aandacht voor de ander. Laat het ons gebed zijn dat de Heere ons zo'n levenswandel wil geven en we de 'tijd uitkopen' (Ef. 5:16, Kol. 4:5) zodat ook anderen de Heere mogen gaan zoeken en Hem leren kennen om voor Hem te gaan leven, ook in aansluiting bij een christelijke gemeenschap. Een gemeenschap die gekenmerkt wordt door een leven vanuit God en naar Zijn Woord.

Er zijn grote verschillen tussen christenen en niet-christenen. Toch zijn er ook veel overeenkomsten. Alle mensen zijn zondaren en hebben genade nodig. We zijn mens in dezelfde wereld en belangrijke gebeurtenissen in ons leven komen overeen met die van onze ongelovige buurman. We hebben beiden verdriet als een familielid sterft, allebei zijn we blij met de geboorte van een kind en samen maken we ons zorgen om het kwaad in de wereld. 'We zijn van dezelfde lap gescheurd' wordt er wel eens gezegd. Bij het hebben van contact met niet-christenen is het heel belangrijk om dit te beseffen. We lijken meer op die ander dan we misschien dachten.

*Betrouwbaar zijn met een innerlijke houding van
warmte en aandacht voor de ander.*

Tot slot

In dit hoofdstuk staan enkele algemene dingen over onze tijd. Onkerkelijken weten in het algemeen weinig van het Evangelie en er zijn tussen christenen en niet-christenen grote verschillen in normen en waarden. Anderzijds zijn er ook veel gedeelde ervaringen. Als je iets van het christelijk geloof wil delen is het van belang om op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen in de samenleving, zodat je een brug kunt slaan naar de ander. Ook in contacten met bijvoorbeeld moslims is het belangrijk om meer te weten over hun cultuur en geloof. Het is echter minstens zo belangrijk om oog te hebben voor de persoon met wie je contact hebt. Om diegene met al zijn of haar zorgen en moeite een plaats te geven in het gebed. De ander te zien als een uniek medemens. Een zondaar die, evenals ik, het nodig heeft om genade te ontvangen. Zien we dat?

‘We zijn van dezelfde lap gescheurd’ wordt er wel eens gezegd. Bij het hebben van contact met niet-christenen is het heel belangrijk om dit te beseffen. We lijken meer op die ander dan we misschien dachten.

5.

Evangeliseren: hoe doe je dat?

In de evangelisatiepost in Amsterdam kregen we van een vaste bezoeker na lange tijd de vraag: waar gaat dit eigenlijk vanuit? Toen haar werd verteld dat deze activiteit georganiseerd wordt vanuit een Gereformeerde Gemeente was haar reactie: 'Nooit gedacht dat dat zulke gewone mensen zouden zijn!'

We zijn er ons er vaak niet bewust van hoe anderen naar ons, reformatorische christenen, kijken. Vanuit de media wordt echter regelmatig duidelijk dat Bijbelgetrouwe christenen niet als positief bekend staan. Kwalificaties als: anti-homo, bemoeizuchtig en veroordelend, hard en ongevoelig naar buitenstaanders en niet van deze tijd, komen langs. Hoewel je terecht kunt zeggen dat dit vaak karikaturen en stereotypen zijn, geven ze wel te denken. Waarom kijken mensen zo naar ons? En moeten we niet erkennen dat er wel aanleidingen kunnen zijn dat er zo naar ons gekeken wordt?

HIERBOVEN STAAN ENKELE VOORBEELDEN WAARUIT BLIJKT DAT EEN CHRISTEN ÁLTUJD EEN GETUIGENIS LAAT ZIEN. WOORDEN EN DADEN LATEN ZIEN WIE JE BENT, OP EEN POSITIEVE OF NEGATIEVE MANIER. VRAAG EENS AAN ONCHRISTELIJKE BUREN/COLLEGA'S HOE ZIJ IN HET ALGEMEEN TEGEN CHRISTENEN AANKIJKEN? WELK GETUIGENIS GEEF JIJ AAN JE ONCHRISTELIJKE OMGEVING DOOR WOORDEN OF DADEN?

Persoonlijk evangeliseren

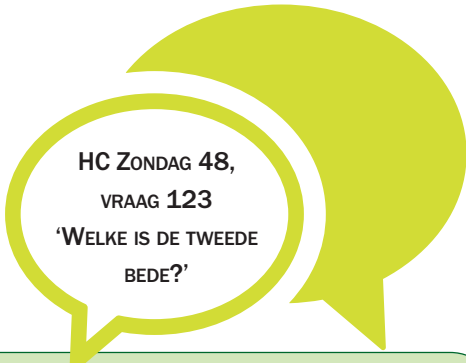
Evangeliseren begint niet met een evangelisatiegesprek. Evangeliseren begint met gebed om het werk en de leiding van de Heilige Geest en een leven met de Heere. Vaak vinden we het makkelijker om onze mond te houden en maar niets te zeggen tegen onze ongelovige medemens. We gaan moeilijke vragen graag uit de weg en knopen liever maar geen gesprek aan. Als we eerlijk zijn hebben we eigenlijk helemaal geen zin om te evangeliseren. Slechts door een leven dicht bij de Heere voelen we iets van die nood van die onkerkelijke ander.

Hij of zij moet immers ook met Gods Woord bekend worden gemaakt. Alleen door persoonlijke genade kunnen we iets vertellen over Wie de Heere is en zijn we bereid eventuele hoon of spot daarom te verdragen. Evangeliseren brengt namelijk ook lijden met zich mee. Dat moet je niet ontmoedigen, maar dat moet je aansporen om het van de Heere alleen te verwachten. Het is Zijn opdracht en Hij zal Zelf voor de vrucht zorgen.

Evangelisatie begint met gebed, zoals alles in ons leven met gebed hoort te beginnen. In Zondag 48 van de Heidelbergse Catechismus gaat het over de tweede bede van het Onze Vader, 'Uw Koninkrijk kome' [zie kader]. We lezen dat het begint met een gebed voor onszelf. 'Regeer ons alzo door Uw Woord en Uw Geest, dat wij ons hoe langer hoe meer aan U onderwerpen.' Vervolgens gaat het over de bewaring en vermeerdering van Gods Kerk. Een gebed dat niet alleen wij, maar ook onze naaste gewonnen mag worden voor Christus. En dan eindigt het met het gebed om de komst van de volkomenheid van Gods Rijk, waarin Hij alles zal zijn en in allen. Hebben we zo de Heere al eens gebeden? Eerbiedig gevraagd of Hij de contacten die wij hebben met onkerkelijke mensen om ons heen, wil gebruiken tot vermeerdering van Zijn Kerk?

Een voortdurend gebed is in zichzelf al een getuigenis voor je omgeving. Je getuigt hiermee dat je afhankelijk bent van Gods werk en leiding in je leven. Alleen door te vragen om de kracht en werking van de Heilige Geest kun je getuige zijn.

*"Evangelisatie begint met gebed,
zoals alles in ons leven met gebed
hoort te beginnen."*

**HC ZONDAG 48,
VRAAG 123
'WELKE IS DE TWEEDE
BEDE?'**

ANTW. UW KONINKRIJK KOMT. DAT IS: REGEER ONS ALZO DOOR UW WOORD EN UW GEEST, DAT WIJ ONS HOE LANGER HOE MEER AAN U ONDERWERPEN; BEWAAR EN VERMEERDER UW KERK; VERSTOOR DE WERKEN DES DUIVELS EN ALLE HEERSCHAPPIJ WELKE ZICH TEGEN U VERHEFT, MITS-GADERS ALLE BOZE RAADSLAGEN DIE TEGEN UW HEILIG WOORD BEDACHT WORDEN; TOTDAT DE VOLKOMENHEID UWS RIJKS KOMT, WAARIN GIJ ALLES ZULT ZIJN IN ALLEN.

Leven met de Heere

Om te getuigen van de Heere is het belangrijk om Hem persoonlijk te kennen. Leven met de Heere wordt zichtbaar in het gebed, het lezen van Zijn Woord en het leven volgens Zijn geboden. Hoe je leeft is in zichzelf al een getuigenis. Voordat je met mensen spreekt, hebben ze vaak al een indruk van wie je bent. Uit je daden en je levenshouding blijkt hoe je in het leven staat. Hoe ga je bijvoorbeeld met elkaar om binnen het gezin? Hoe is de dienst aan de Heere binnen het gezin vormgegeven? Wat merken de buren aan je levenshouding en invulling van je leven? Hoe ga je om met die lastige collega op het werk? Kortom, blijkt uit jouw leven dat je christen bent?

“WANNEER WE AAN HET UNIEKE EN EXCLUSIEVE KARAKTER VAN HET EVANGELIE VAN CHRISTUS VASTHOUDEN, DAN IS DE GEËIGENDE FORM VAN DE VERBREIDING VAN HET EVANGELIE DE VERKONDIGING, DE PROCLAMATIE, OOK AL IS DIE PREDIKING NAAR HET WOORD VAN PAULUS VELEN EEN DWAASHEID EN ERGERNIS, TOEN EN NU. TOCH MOETEN WE ONS TEGELIJKERTIJD REALISEREN DAT ER OP VERSCHILLENDE WIJZEN OVER DIALOOG KAN WORDEN GESPROKEN. IN DE ZENDING IS DE ONTMOETING, HET GESPREK MET DE ANDER, VAN GROTE BETEKENIS. HET LEGGEN VAN EEN VERTROUWENSRELATIE MET MENSEN IS VAN FUNDAMENTEEL BELANG. (..) JEZUS ZELF MAG ONS HIER TOT EEN VOORBEELD ZIJN, BIJVOORBEELD IN ZIJN GESPREKKEN MET NICODEMUS, MET DE SAMARITAANSE VROUW, EN ANDEREN.”

(Ds J.J. van ECKEVELD IN ‘GIJ ZULT MIJN GETUIGEN ZIJN’)

Zoals bovenstaand citaat al aangeeft: iets doorgeven vanuit Gods Woord kan alleen maar als je contact hebt met onkerkelijken en als je hen kent. Dat betekent dat het belangrijk is om heel bewust relaties op te bouwen met buren, collega's of in andere verbanden. Juist bij meer langdurige relaties of nauwere betrokkenheid is het mogelijk om te laten zien wat het christelijk geloof iedere dag opnieuw voor ons betekent. Overigens hoeft je iemand niet eerst jaren te kennen voordat er een gelegenheid is voor een zinvol, geestelijk gesprek. Denk aan de contacten die je bijvoorbeeld hebt met de huisarts of de loodgieter. Ook in dit soort relaties kunnen er gelegenheden zijn om te iets door te geven uit Gods Woord. Het hebben van contact met ongelovigen kan ook spanning geven of, omdat je een goede indruk wilt maken, kan het krampachtig worden. Niet-christenen verwachten echter niet dat je perfect bent. Het is belangrijk dat we de Heere te vragen om wijsheid en gelegenheid om iets over Hem te mogen vertellen aan onze naasten.

Meestal is er pas plaats voor diepere gesprekken als je met iemand goed contact hebt. Ook krijg je dan de mogelijkheid om voor te stellen samen de Bijbel eens te lezen. Lees hierover meer in de hoofdstukken zes en zeven.

Tips bij contacten met onkerkelijken

- Streef naar een wederkerige relatie, op basis van vertrouwen
- Wees bereid om te geven, maar ook om te ontvangen
- Wees je ervan bewust dat je allebei een gevallen mens bent en dat je beiden genade nodig hebt
- Wees eerlijk over dingen die je moeilijk vindt, of die je niet weet

Taakverdeling in de gemeente

Het is niet mogelijk om met iedereen relaties aan te gaan. En in de contacten met onkerkelijken krijg je soms te maken met vragen die je niet kunt beantwoorden. Daarom is het belangrijk om als gemeente gezamenlijk met dit thema bezig te zijn. Zodat je elkaar kunt helpen en ondersteunen. Dit geldt ook in het bijzonder voor de predikant, de kerkenraad en de evangelisatiecommissie. De predikant speelt een belangrijke rol in bezinning en toerusting. Bezinning kan een plaats hebben in de prediking, op gemeenteavonden of op verenigingen. EVGG heeft materialen en sprekers beschikbaar om hierin ondersteuning te bieden. De kerkenraad kan activiteiten structureren en faciliteren. In veel gemeenten stelt de kerkenraad hiervoor een evangelisatiecommissie aan. Hieronder worden enkele algemene zaken genoemd. Specifieke toerusting voor kerkenraad of evangelisatiecommissie is op aanvraag beschikbaar bij EVGG.

Uitnodigen

Het is voor veel onkerkelijke mensen een (te) grote stap om naar de kerk te gaan, een bijzondere gelegenheid kan een aanleiding zijn om die stap toch te zetten. Niet-christenen komen vaak in de kerk op uitnodiging van vrienden of bekenden. Speciale diensten, zoals een doopdienst, een huwelijksdienst, een kerkelijke feestdag of een zangdienst kunnen een aanleiding zijn om mensen uit te nodigen. Om te bouwen aan de relatie kan het ook goed zijn om mensen juist uit te nodigen voor informele bijeenkomsten, zoals een gemeentemaaltijd of het uitje van de vereniging. Dat kan de drempel naar de zondagse diensten verlagen.

Verwelkomen

Een kerk heeft (zoals elk instituut) een eigen cultuur en eigen gewoonten. Dat verwachten buitenstaanders ook. Het is echter wel goed om na te gaan of er niet onnodig drempels worden opgeworpen voor bezoekers. Het belangrijkste is dat we gastvrij zijn. Waarbij gastvrijheid uiteraard ook zijn grenzen kent. Kleine hulpmiddelen kunnen echter al een groot verschil maken. Voorbeelden hiervan zijn:

- aanstellen van een gastheer/-vrouw voor elke dienst die gasten welkom heet
- beschikbaar stellen van een (algemene) orde van dienst (in de eigen taal)
- beschikbaar stellen van vertaling van de preek
- uitnodigen van gasten in een gezin na afloop van de dienst

Activiteiten

Tot slot kan de gemeente ook specifieke activiteiten organiseren om getuigend aanwezig te zijn in de wijk of in het dorp. Daarin kan onderscheid worden gemaakt tussen twee soorten activiteiten, die elk een ander doel hebben.

Dienende activiteiten:

gericht op het helpen van de naaste en het opbouwen van contacten. Voorbeelden zijn er genoeg: een maaltijd voor ouderen, het bijhouden van een tuintje of een actie voor de voedselbank.

Evangeliserende activiteiten:

gericht op het communiceren van het Evangelie. Voorbeelden hiervan zijn folderen, de oriëntatiecursus of een speciale evangelisatiedienst.

Tot slot

In dit hoofdstuk zijn veel aanwijzingen gegeven om te evangeliseren. Dat is geen gemakkelijke opdracht. Maar zoals Petrus schrijft in zijn brief: *‘En houdt uw wandel eerlijk onder de heidenen; opdat in hetgeen zij kwalijk van u spreken, als van kwaaddoeners, zij uit de goede werken, die zij in u zien, God verheerlijken mogen in den dag der bezoeking’* (1 Petr. 2:12). Uiteindelijk gaat het erom dat onze naaste gewonnen zal worden voor Christus. Niet door onze inspanning, maar alleen door Gods genade.

Oriëntatiecursus

EVGG biedt al enkele jaren de oriëntatiecursus aan. Deze cursus is ontwikkeld voor mensen die vrijwel onbekend zijn met de Bijbel en bestaat uit vijf avonden met elk een eigen thema.

1. *Wat is de Bijbel?*
2. *Het Oude Testament*
3. *Het Nieuwe Testament*
4. *De christelijke kerk*
5. *Kern van het christelijk geloof*

Het cursusmateriaal is op cd verkrijgbaar in de webshop van EVGG.

Op deze CD staat de inhoud van de cursus en bestanden waarmee aankondigingen voor de oriëntatiecursus kunnen worden gemaakt. Ook de handleiding voor de leidinggevendens staat op de CD.

6.

Evangelisatie met woorden

We moeten onze daden laten spreken, maar zonder woorden kunnen we niet evangeliseren. Door te luisteren, vragen te stellen en door een gesprek te voeren, brengen we Gods Woord over aan anderen. Er zijn allerlei soorten gesprekken: gesprekken die eenmalig zijn of gesprekken die uit verschillende gesprekjes bestaan. Er zijn gesprekken die spontaan ontstaan of juist gesprekken die bewust georganiseerd zijn. Kenmerkend voor het evangelisatiegesprek is dat je iemand in aanraking probeert te brengen met het Woord van God. Daar moeten we op voorbereid zijn (1 Petr. 3:15).

Vorbereiding

Als je in de gelegenheid bent om je concreet voor te bereiden op het gesprek, is het belangrijk dat je vooraf met jezelf spreekt. Ken je de gespreksgenoten? Is er schroom? Is er vertrouwen? Bid hierin om het werk en de leiding van de Heilige Geest. Geen enkel gesprek verloopt identiek. Het is ondenkbaar dat je in een gesprek alles kunt zeggen. Dat hoeft ook niet. Het gesprek van de Heere Jezus met de godsdienstige Nicodemus verloopt heel anders dan met de losbandige Samaritaanse vrouw. Het is wel van belang dat je op een begrijpelijke manier de boodschap van het Evangelie kunt doorgeven aan de ander.

ALS IEMAND AAN JE VRAAGT WAT HET CHRISTELIJK GELOOF INHOUDT,
WAT ZOU JE DAN ZEGGEN? SCHRIJF HET EENS (KORT) VOOR JEZELF OP,
ZO EENVOUDIG EN PERSOONLIJK MOGELIJK.

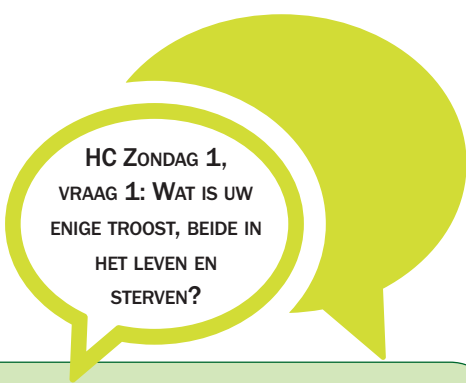
In gesprek

In een gesprek maak je contact met elkaar. Een evangelisatiegesprek is geen truc. Als je eenmaal in gesprek bent is het belangrijk regelmatig de balans op te maken. Hoe is mijn houding? Luister ik goed? Ben ik gericht op de ander? Een gesprek is een dialoog, geen preek! We zeggen vaak: we zijn allemaal van dezelfde lap gescheurd, maar stellen we ons

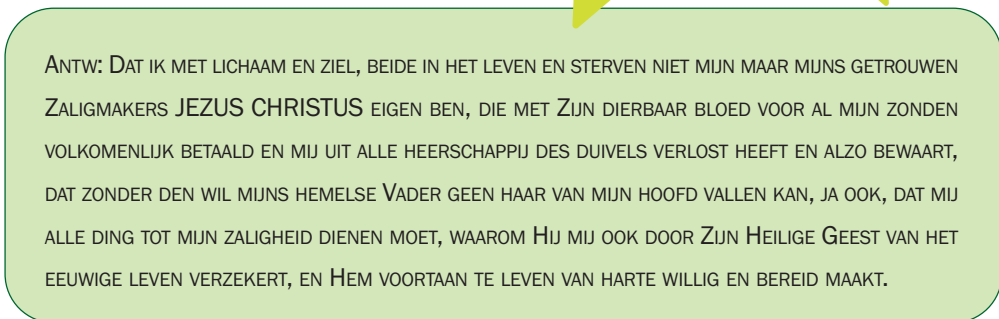
ook zo op? Tijdens het gesprek zoek je momenten waarop je Gods Woord kunt laten spreken. Dit kan door het doorgeven van een Schriftgedeelte of door in eigen woorden iets uit de Bijbel te vertellen.

Wat moet ik zeggen?

Zoals beschreven is in hoofdstuk vier doet ieder mens een bepaald soort ervaringen op in het leven, of ze nu kerkelijk meelevend zijn of niet. Deze basiservaringen zoals sterven, falen, geluk, rampen, ziekten en tegenslagen kunnen een aanleiding zijn om met iemand te spreken over wat de kern is van het christelijk geloof. De christen heeft op al deze vragen een uniek antwoord, namelijk het antwoord dat hij of zij heeft gevonden in het Woord van God. En dit is kernachtig samengevat in de eerste vraag en antwoord van de Heidelbergse Catechismus.

**HC ZONDAG 1,
VRAAG 1: WAT IS UW
ENIGE TROOST, BEIDE IN
HET LEVEN EN
STERVEN?**

ANTW: DAT IK MET LICHAAM EN ZIEL, BEIDE IN HET LEVEN EN STERVEN NIET MIJN MAAR MIJNS GETROUWEN ZALIGMAKERS JEZUS CHRISTUS EIGEN BEN, DIE MET ZIJN DIERBAAR BLOED VOOR AL MIJN ZONDEN VOLKOMENLIJK BETAALD EN MIJ UIT ALLE HEERSCHAPPIJ DES DUIVELS VERLOST HEEFT EN ALZO BEWAART, DAT ZONDER DEN WIL MIJNS HEMELSE VADER GEEN HAAR VAN MIJN HOOFD VALLEN KAN, JA OOK, DAT MIJ ALLE DING TOT MIJN ZALIGHEID DIENEN MOET, WAAROM HIJ MIJ OOK DOOR ZIJN HEILIGE GEEST VAN HET EEUWIGE LEVEN VERZEKERT, EN HEM VOORTAAN TE LEVEN VAN HARTE WILLIG EN BEREID MAAKT.

Het voert te ver om in deze brochure alle onderdelen te bespreken, maar het gaat erom of zondag 1 ook jouw levensdevies is. Wat geloof je? Wat troost je? Waarin vind je je vreugde? Wie bestuurt je leven?

Als je iets van dit antwoord mag kennen, dan voel je ook de nood van je onbekeerde medemens. En als de gelegenheid zich aandient om iets uit het Woord door te geven aan die naaste, bedenk dan dat wij niemand hoeven te overtuigen. Dat kunnen we ook helemaal niet. Wij mogen doorgeven, het Evangelie doorvertellen. De Heilige Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel (Joh. 16:8). Wij moeten vertellen wat we weten, ook als dat betekent dat we soms moeten zeggen dat we het niet weten.

EEN MOOI VOORBEELD VAN EVANGELISATIE LEZEN WE IN JOHANNES 4. DE HEERE JEZUS ONTDEKT DAAR DE SAMARITAANSE VROUW OP HAAR ZONDEN, MAAR WIJST OOK OP ZICHZELF ALS DE CHRISTUS DIE KOMEN ZOU. HET BESTE WAT WE KUNNEN DOEN IS VAN ONSZELF AFWIJZEN EN NAAR JEZUS HEENWIJZEN. ZOALS DEZE VROUW TEGEN HAAR STADSGENOTEN: 'KOMT, ZIET EEN MENS, DIE MIJ GEZEGD HEEFT ALLES, WAT IK GEDAAN HEB; IS DEZE NIET DE CHRISTUS?' (JOH. 4:29). ZOALS DE ENE BEDELAAR DE ANDERE BEDELAAR VERTELT WAAR HET BROOD TE KRIJGEN IS.

En als je de zekerheid van de troost uit vraag en antwoord 1 van de Catechismus mist, mag je dan zwijgen? Zeker niet! Evangeliseer vanuit de kennis die je vanuit Gods Woord en de prediking hebt. En breng het gesprek terug bij God. Hij is het Die die troost kan schenken en wil schenken, voor het eerst en telkens opnieuw. Het evangelisatiewerk is gericht op de ander. Maar het gaat uiteindelijk om de volmaking van Gods Koninkrijk. Daarbij kunnen we toch niet aan onszelf voorbij zien?

TIPS VOOR HET EVANGELISATIEGESPREK

WEL DOEN

Luisteren (!) en vragen stellen

Getuigen

Focus op de gesprekspartner

Ruimte geven

Gesprek

Aansluiten bij de leefwereld van de ander

Zoeken naar overeenkomsten

NIET DOEN

Vragen beantwoorden die niet gesteld worden

Overtuigen

Focus op de boodschap zonder oog te hebben voor je gesprekspartner

Alles tegelijk willen zeggen

Preek

Tegendraadse van de boodschap benadrukken

Wij-zij denken

En als de gelegenheid zich aandient om iets uit het Woord door te geven aan die naaste, bedenk dan dat wij niemand hoeven te overtuigen. Dat kunnen we ook helemaal niet. Wij mogen doorgeven, het Evangelie doorvertellen.

7.

Evangeliserend Bijbellezen

In dit hoofdstuk staan enkele praktische tips en handreikingen over hoe je Bijbel kunt lezen samen met iemand die niets of nauwelijks iets van de Bijbel afweet.

Wie heb ik voor me?

De algemene kennis van de Bijbel en het christelijk geloof is nagenoeg verdwenen. Ook is het beeld dat de onkerkelijken hebben van het christelijk geloof vaak negatief. Zoals in hoofdstuk vijf aan de orde kwam is bij het overdragen van de Bijbelse boodschap allereerst van belang dat we contacten leggen. Om gericht met mensen de Bijbel te gaan lezen, is het daarnaast ook belangrijk te weten hoe mensen hiertegenover staan en dan aan te sluiten bij de leefwereld van de ander.

PRAKTISCHE TIPS EN HANDREIKINGEN

Brug naar de open Bijbel

- ☐ PROBEER VANUIT GEMEENSCHAPPELIJKE ERVARINGEN EEN BRUG TE VINDEN NAAR EEN PASSEND BIJBELGEDEELTE.
- ☐ DRING DIT NIET OP, MAAR PROBEER NIEUWSGIERIG TE MAKEN: 'ZULLEN WE SAMEN EENS KIJKEN/LEZEN WAT DE BIJBEL DAAROVER ZEGT?' OF 'WEET JE DAT ER IN DE BIJBEL OOK ZOIETS STAAT?' 'WEET JE DAT IK PERSOONLIJK VEEL STEUN HEB VANUIT DE BIJBEL; ZULLEN WE DAT SAMEN OOK EENS LEZEN?'.
- ☐ ZOEK EVENTUEEL AANSLUITING BIJ EEN ACTUEEL THEMA OF ALGEMENE VRAGEN. BIJVOORBEELD NAAR DE ZIN VAN HET LEVEN OF VAN HET LIJDEN.
- ☐ ZORG DAT JE DE BIJBEL KENT!

Handreiking bij het samen Bijbellezen

- ☐ **ZOEK EEN PASSEND BIJBELGEDEELTE.** HIERBIJ IS HET BELANGRIJK OM AANSLUITING TE ZOEKEN BIJ DE ANDER. **KIES VOOR EEN KORT EN NIET TE MOEILIJK GEDEELTE.**
- ☐ **BEREID JE VOOR DOOR GEBED EN PERSOONLIJKE BIJBELSTUDIE.** **MAAK EVENTUEEL EEN OVERZICHT OF VRAGEN.**
- ☐ **BIJ HET SAMEN BIJBELLEZEN GAAT HET OM HET GESPREK OVER EEN GEDEELTE.** **VRAGEN STELLEN AAN DE ANDER IS DAARBIJ VAN HET GROOTSTE BELANG.** **DE ANDER KAN IETS HEEL ANDERS LEZEN DAN JIJ.**
- ☐ **WEES SAMEN LEERLING VAN GODS WOORD, HET GAAT NIET OM JOUW MENING, MAAR OM WAT GODS WOORD ZEGT.** **DE VOLGENDE DRIE VRAGEN KUNNEN DAARBIJ HELPEN:**

✓ **WAT STAAT ER PRECIES?**

DE VOLGENDE VRAGEN KUNNEN JE HELPEN OM DEZE VRAAG TE BEANTWOORDEN:

WIE SPELEN EEN ROL IN DIT GEDEELTE?

WAAR EN WANNEER SPEELT HET ZICH AF?

WAT IS DE KERN VAN DIT GEDEELTE?

✓ **WAT BETEKENDE HET VOOR DE MENSEN TOEN?**

BIJ DEZE VRAAG KUN JE EVENTUEEL GEBRUIKMAKEN VAN DE KANTTEKENINGEN OF DE BIJBEL MET UITLEG. **LEES OOK HET GEDEELTE VOOR EN NA HET GEDEELTE DAT JE BESPREEKT.**

✓ **WAT BETEKENT HET VOOR ONS?**

HET GAAT HIER OM DRIE BELANGRIJKE VRAGEN:

WAT ZEGT DIT GEDEELTE OVER GOD?

WAT ZEGT DIT GEDEELTE OVER ONS?

WELKE BOODSCHAP KUNNEN WE HIERUIT MEENEMEN?

Hoe lees je de Bijbel?

Geloof dat de Bijbel waar is

Hebr. 11:6a Maar zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen.
Want die tot God komt, moet geloven,...

Verwacht het spreken van God door Zijn Geest

Hebr. 11:6b
... dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken.

Bid om het licht van Gods Geest

Jes. 60:1 Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt,
en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op.

Wees een leerling

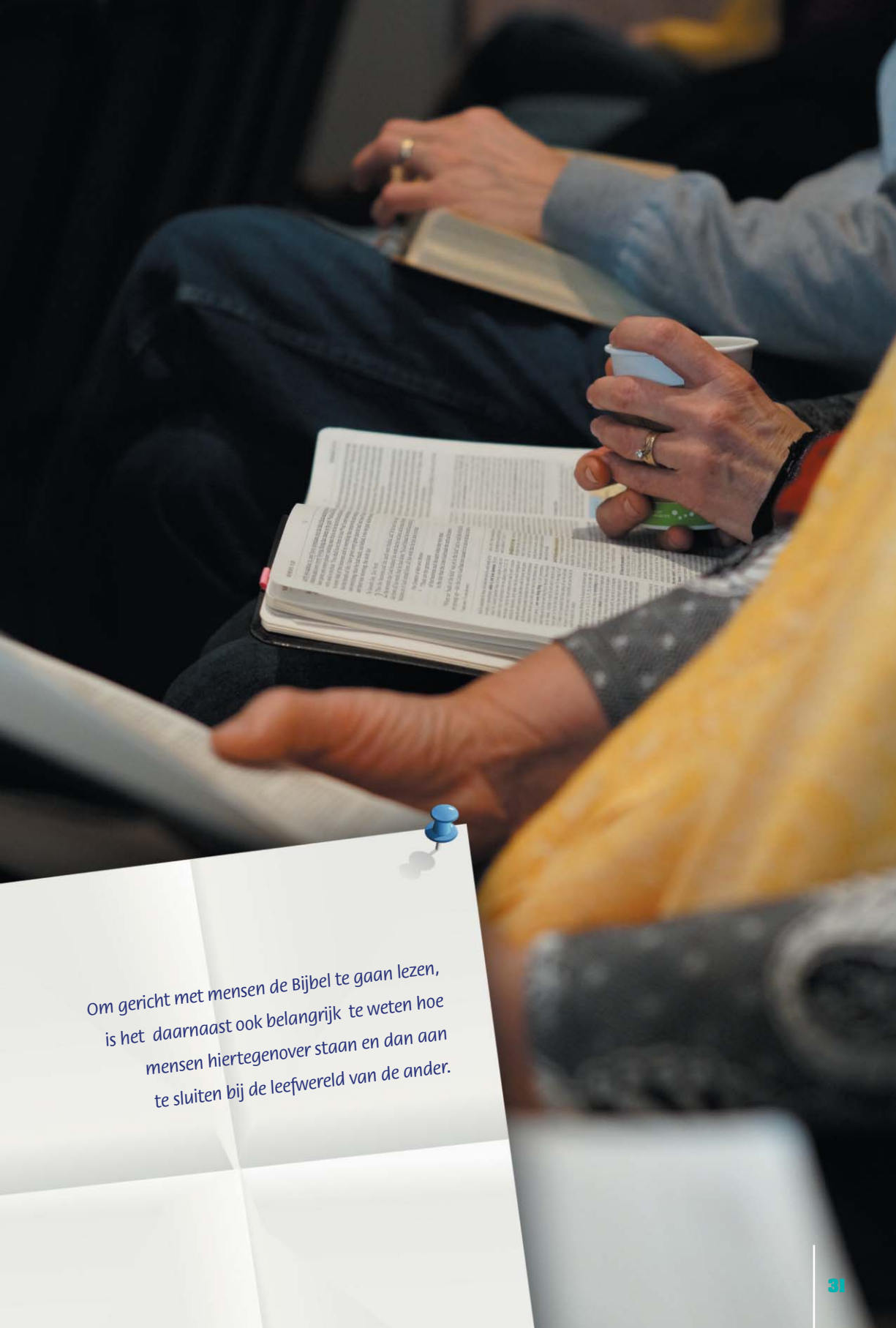
1 Sam. 3:6 Spreek, HEERE, want Uw knecht hoort.

Wees bereid te gehoorzamen, Bijbellezen is niet altijd vrijblijvend

Jer. 11:6 En de HEERE zeide tot mij: Roep al deze woorden uit in de steden van Juda, en in de straten van Jeruzalem, zeggende:
Hoor de woorden dezes verbonds, en doet dezelve.

Wees bereid de consequentie te aanvaarden.

Luk. 19:8 En Zachéüs stond, en zeide tot den Heere: Zie, de helft van mijn goederen, Heere, geef ik den armen; en indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder.

Om gericht met mensen de Bijbel te gaan lezen,
is het daarnaast ook belangrijk te weten hoe
mensen hiertegenover staan en dan aan
te sluiten bij de leefwereld van de ander.

8.

Verder lezen

Deze brochure is opgezet als een aanzet voor gemeenteleden om bezinnend en praktisch bezig te zijn rondom evangelisatie. Er valt echter nog veel meer te zeggen en te leren over dit onderwerp. Daarom hebben we hieronder een uitgebreide lijst aan informatie over literatuur en toerustingscursussen opgenomen. Kijk ook eens op onze website, www.evgg.nl, voor verdiepende artikelen, lezingen en presentaties over evangelisatie. Ook vind je daar meer informatie over toerustingsbijeenkomsten en cursussen. Nodig ons gerust uit, we komen graag op bezoek voor een lezing of presentatie!

Brochures

☛ <i>Handreiking bij het lezen van de Bijbel</i>	–	brochure
☛ <i>De vreemdeling die in uw poorten is</i>	–	brochure
☛ <i>In gesprek over....</i>	–	brochureserie

Boeken

- ☛ *Leer de Bijbel kennen*
- ☛ *Mohammed of Christus?*
- ☛ *Onze Turkse naaste*

Toerustingscursus voor gemeenteleden

- ☛ *Evangeliseren. Een Bijbelse opdracht.*
- ☛ *Wat moet ik zeggen?*
- ☛ *Bijbellezen met onkerkelijken*

Bijbelcursussen

- Oriëntatiecursus ‘Leer de Bijbel kennen’
- De Bijbel in hoofdlijnen
- Jezus leven en werk
- Het ontstaan van de christelijke kerk
- Oude Testament
- Nieuwe Testament

Bovenstaande items zijn te bestellen via www.evgg.nl/materiaal

Leestips extern

Boeken

➤ <i>Dauw op de aarde</i>	–	J.H. van Doleweerd
➤ <i>Gij zult Mijn getuigen zijn</i>	–	J.H. van Doleweerd e.a.
➤ <i>Jezus als Heer in een plat land</i>	–	S. Paas
➤ <i>Marginaal en missionair</i>	–	W.M. Dekker
➤ <i>Nooit meer evangeliseren</i>	–	M.M. de Boer
➤ <i>Kerk zijn in een seculiere samenleving</i>	–	Synodale Commissie
Gereformeerde Gemeenten

Disclaimer: Op deze pagina staan verwijzingen naar literatuur die informatie bieden over evangelisatie. Deze vermelding betekent niet dat EVGG verantwoordelijk is of instemt met de gehele inhoud van de externe publicaties.

Een uitgave van het Deputaatschap Evangelisatie van de Gereformeerde Gemeenten

www.evgg.nl